

Свинарчук Є.*

ВІДНОСИНИ США ТА ЄВРОПА. ЄВРОАТЛАНТИЗМ

Євроатлантизм – геополітичний феномен, що існує з 1945 (18) року аж до нашого часу. Він полягає в всезагальному зближенні країн Західної Європи та США через спільні принципи демократії, віру в індивіда та верховенства права. З плином часу рівень інтеграція між державами двох частин світу зростає [1].

Нині це потужний геополітичний регіон. Її основні суб'єкти – США (на 2009 рік ВВП 14 трлн. Населення 300 млн.) та Європейський Союз (на 2009 рік ВВП 15 трлн. Населення 500 млн.) – найпотужніші економіки світу. Будь які події в регіоні створюють потужний резонанс в інших регіонах. Саме тому ця тема є вкрай актуальною.

Ступінь розробленості роботи. Теорія «Євроатлантизму» була розроблена відомим науковцем та засновником геополітики Хелфордом Маккіндером [1]. Крім Маккіндера теоретиками та практиками зближення можна назвати президента США Вудро Вільсона та прем'єр міністра Великобританії Вінстона Черчеля. Вони ж першими почали втілювати цю концепцію у життя.

Серед російські дослідників Євроатлантизму побутує думка на дану інтеграцію як на загрозу безпеці Російської Федерації, а будь які рішення та дії держав Євроатлантики сприймаються ворожими актами проти Росії [4].

З іншого боку українські дослідники геополітичного регіону вивчають виключно питання інтеграції України чи інтеграцію інших держав східної з НАТО та ЄС. Європи, Відомими є праці українських дослідників Євроатлантизму Войтовича та Тодорова [2; 3].

Для дослідників держав Євроатлантики головною темою вивчення власного регіону є взаємодія між його суб'єктами та майбутнє інтеграції. Ця тема є головною і в цій роботі [8].

Насправді зближення США та Західної Європи було зумовлене існуванням спільного ворогу. На початку це був троїстий союз, потім СРСР та Гітлерівська Німеччина, потім країни Варшавського договору на чолі з тим же СРСР. Каталізатором зближення цих країн були біль, кров та страх. Якщо провести історичний аналіз, то протягом усієї історії інтеграції стосунки між її суб'єктами ніколи не були ідеальними.

Розпад Радянського Союзу став поворотним моментом для Євроатлантизму - зник головний ворог утворення, а новий ворог – світовий тероризм та «нові економіки» на зразок Китаю, не розглядається таким же небезпечним, як Радянський Союз [6].

США були лідером неофіційного утворення аж до розпаду СРСР. Нині Штати усіяло намагаються зберегти своє лідерство. Але економічні та політичні труднощі, з якими зіткнулися Штати в останні роки, значно ускладнюють це завдання.

Країни Західної Європи більше не бажають бути в тіні США. За останні роки досяг торговельного паритету зі сполученими Штатами. Вони прагнуть якщо не ролі геополітичного лідера, що поки що є далекою перспективою, то принаймні партнерства на рівних засадах.

* студент 3 курсу спеціальності «міжнародна інформація» Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Науковий керівник: доц. Валевська І.А.

Отже, головна мета США – збереження своїх позицій в даному геополітичному регіоні. ЄС бажає перегляду баланс сил, який склався ще століття тому.

Конфлікт між колишніми союзниками має характер потаємної інформаційної війни та здорової економічної конкуренції (які іноді призводили до економічних та політичних війн) [4; 6].

Роки жорсткої культурної експансії усього, що зв'язано з американцями породили неочікуваний для самих штатів ефект – в останні роки масована культурна компанія чи військова пропаганда отримує негативну реакцію по всьому світі. Такий ефект можна пояснити або перебором та поступовим охолодження суспільства до пропаганди Штатів, його виходом з під її впливу, або формування у всіх держав інформаційного імунітету, або контр пропаганди [6].

В 2005 році республіканець Генрі Нікель в своїй праці «Перегляд атлантизму» стверджував: « В першу чергу необхідно боротись з антиамериканізмом в Європі, особливо роблячи акцент на роботу з європейською молоддю, а також створити новий атлантичний рух. Як видно з цієї заяви, улюблена цільова група інформаційної компанії – молодь. Як кажуть, якщо хочеш перемогти ворога, виховай його дітей [5; 6].

Інформаційна тактика Західної Європи полягає в створенні інформаційного імунітету по всьому ЄС– пропаганди Європейських цінностей [7].

Нині країни Східної та центральної Європи стоять на перепутті. Зараз США користується прихильністю в державах Східної та Центральної Європи. З політичних мотивів. США та НАТО є ефективною противагою РФ. Хоча ЄС для цих країн також є важливою в економічній сфері [4].

З іншого боку США та Європа не просто не згортають, а й далі продовжують спільну діяльність та інтеграцію на політичних, економічних, військових та культурних рівнях. Наприклад, в 2009 були розроблені регіональні принципи передачі слідчої інформації між державами Євроатлантики. Крім НАТО, військового блоку що об'єднає в собі всі країни Євроатлантики, існує ще така регіональна організація як ТАФТА – створена з економічних питань, її теж можна вважати за таку, що об'єднує в собі всі держави регіону.

Європу та Північну Америку завжди поєднували як спільні ідеали, родинні та культурні зв'язки так спільні зовнішні вороги. І навряд чи добросусідська конкуренція може перекреслити сторіччя успішної спільної діяльності.

Література

1. Маккіндер Г. Земна куля та досягнення миру./ Г. Маккіндер - Л., 1943
2. Тодоров І.Я. Євроатлантична інтеграція Болгарії як складова модернізації цих процесів./ І.Я.Тодоров – К.
3. Войтович Р.В. Євроатлантична інтеграція та її вплив на державне управління./ Р.В. Войтович - К., НАДУ, 2010
4. Подготовка к экспансии: внешняя политика с 17 по 23 октября 2011 года [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.ancentr.ru/modules/analytical_comments/mo_23102011.html
5. Official U.S. Government Web Portal [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.usa.gov/>
6. Federal Communications Commission [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.fcc.gov/>
7. Офіційний сайт Європейського Союзу [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://europa.eu/>